

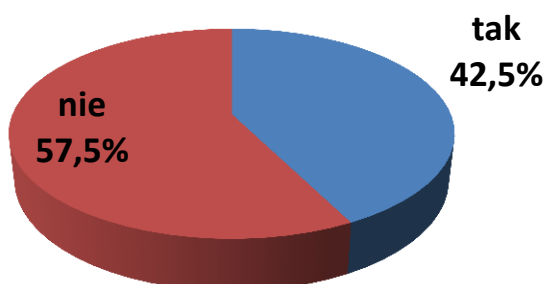
TARCZA ANTYKRYZYSOWA W PRAKTYCE – BADANIE OPINII

Wyrok śmierci lub łaska życia dla przedsiębiorstw

- Ponad 42 proc. przedsiębiorstw skorzystało z pomocy w ramach Tarczy Antykryzysowej.
- Dla 87,2 proc. firm zastosowane instrumenty pomocowe nie są wystarczającym wsparciem.
- Najbardziej przeszkadza niejasność przepisów (88,6 proc.) oraz nadmiar biurokracji (43 proc.)
- Na pozytywne rozpatrzenie wniosku firmy oczekują najczęściej do dwóch tygodni (41,8 proc.).
- Pomoc państwa nie działa prewencyjnie, a wspomaga te firmy, które już są w złej sytuacji.
- Należy rozszerzyć zakres pomocy na większe firmy.

– Ponad 40 proc. z przedsiębiorców – co wynika z naszych badań – skorzystało z pomocy w ramach Tarczy Antykryzysowej. Zarazem aż prawie 60 proc. ankietowanych zadeklarowało, że żadna forma wsparcia ich nie obejmuje. Rządzący uczynili w elementarnym wymiarze to, czego od nich oczekiwaliśmy. Zauważmy, że do 2 tygodni o odpowiedź na pozytywne wnioski oczekuje 40 proc. badanych przez BCC. To często wyrok rynkowej śmierci lub łaski życia dla wielu z nich – mówi **Marek Goliszewski**, prezes **Business Centr Club**.

Czy skorzystaliście już Państwo z rozwiązań pomocy w ramach Tarczy Antykryzysowej?

57 proc. ankietowanych przedsiębiorstw nie otrzymało pomocy w ramach Tarczy Antykryzysowej, dlatego, że żadna forma wsparcia ich nie obejmuje, np. ze względu na specyfikę działalności, zatrudnianie zbyt dużej liczby osób albo spadku obrotów w mniejszej skali niż zakładają przepisy – wynika z internetowego badania opinii BCC, przeprowadzonego w okresie 21-23 kwietnia na grupie 600 przedsiębiorstw.

Część firm złożyła wnioski, ale nie otrzymała jeszcze decyzji. Z badań BCC wynika, że przedsiębiorcy oczekują na pozytywne rozpatrzenie wniosku najczęściej do dwóch tygodni (41,8 proc.), część nawet ponad miesiąc (29,1 proc.), a 2 do 4 tygodni co czwarta firma.

Według oceny 44 proc. ankietowanych przedsiębiorców, instytucje regionalne wdrażają instrumenty stworzone przez ustawy rządowe. Administracja przyznaje pomoc w oparciu o oświadczenie w przypadku 54 proc. firm. Od ok. 46 proc. nadal żąda dodatkowych dokumentów.

Największą barierą dla przedsiębiorców przy wnioskowaniu o pomoc przewidzianą w Tarczy Antykryzysowej jest niejasność przepisów (88,6 proc.), nadmiar biurokracji (42,9 proc.), niedostateczne wsparcie ze strony urzędników (40 proc.) oraz uznaniowość decyzji (34,3 proc.).

Co rząd powinien zrobić, aby przedsiębiorcy mogli w sposób efektywny skorzystać ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej? Jasno określać przepisy i kryteria przyznawania pomocy, odblokować urzędy, ograniczyć biurokrację, szybciej reagować na wnioski. Przede wszystkim jednak zaufać przedsiębiorcom i później ich z tego rozliczyć – tak jak to zrobiono w Niemczech.

Ci pracodawcy, którzy zawnieśli o pomoc korzystają głównie z dwóch rozwiązań: niemal 2/3 ze zwolnienia z opłacania składek ZUS na 3 miesiące, a co piąty – z dopłat do pensji pracowników w wysokości 40 proc. przeciętnego wynagrodzenia w razie obniżenia wymiaru czasu pracy.

Tarcza Antykryzysowa, nawet po dokonanych w niej zmianach, nie jest wsparciem dla dużych, a często również dla średnich przedsiębiorców. Ustanowione ustawowo warunki spadku obrotów są wysokie, dlatego pracodawcy muszą zwalniać pracowników zanim te spadki osiągną i będą mogli skorzystać z pomocy. – **Programy pomocowe promują hamowanie przedsiębiorstw, a nie ich ratowanie i rozwój** – mówią przedsiębiorcy. Oznacza to, że wsparcie państwa nie działa prewencyjnie, lecz wspomaga te firmy, które już są w złej sytuacji. Jeśli tylko przedsiębiorstwo kwalifikuje się do otrzymania pomocy, dobrowolnie z niej nie rezygnuje. To, że nie korzysta z danego rozwiązania wiąże się jedynie z tym, że nie spełnia kryteriów ustawowych.

Głos przedstawicieli biznesu:

Jedna z naszych firm prowadzi działalność gastronomiczno-hotelarską i zatrudnia 38 pracowników na etatach. Kiedy okazało, że należy liczyć w osobach to wyszło 48, a potem okazało się, że należy doliczyć umowy zlecenia. Doszło 11 osób, które świadczyły usługę kelnerską, w miarę potrzeb, w soboty i niedzielę. W ten sposób przekroczyliśmy próg 50 osób, który uprawnia do skorzystania z pomocy. Czekamy więc na tarczę II i subwencję 8% obrotów zeszłego roku, przy zmniejszonych obrotach o ponad 80%. W spółce jest hotel i dwie restauracje. Wszystko stanęło 15 marca. Stąd pomoc starosty z PUP, z dwumiesięcznym okresem do porównania w naszym przypadku, zakłamuje obraz sytuacji. Od 15 lutego do 15 marca sytuacja była dobra.

W chwili obecnej nie można otrzymać żadnego kredytu na firmę. Zwróciłem się do kilku banków (działalność ponad 30 lat i bogata historia kredytowa). Spadek obrotów tylko kilkanaście procent i jest nadal dochód, a wartość nieruchomości wielokrotnie przekraczająca oczekiwany kredyt (wartość kredytu dwa razy mniejsza od dochodu rocznego). Należy ułatwić dostęp do kredytów dla firm np. przyjąć pewność kryterium uzyskania kredytu dla założenia kredyt = 20% nieruchomości posiadanych

Duży podmiot musi czekać na nieszczęście, aby otrzymać pomoc, czyli jest ona o wiele za późno. Do tego konieczna jest zgoda związków zawodowych, brakuje jasnych wytycznych co do np. sposobu podpisywania załączników do wniosków składanych drogą elektroniczną.

Postojowe jest pułapką dla firm, które chcą działać szybciej. Wojewódzkie urzędy pracy, które odmawiają przedsiębiorcom prawa do pomocy, gdy przestój trwa krócej, np. dwa tygodnie, stosują się do wykładni resortu pracy, która mówi, że pracodawcy nie mogą skorzystać z dofinansowania do wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym za okres krótszy niż miesiąc. Ci, którzy chcieliby się odwołać od odmowy wsparcia, nie wiedzą jak to zrobić, ponieważ ustawodawca nie przewidział takiej możliwości.

Nie korzystam z tarczy, ponieważ nie mam spadku obrotów – firmy budowlane w I kwartale sprzedają produkcję w toku z poprzedniego kwartału.

Kontakt do ekspertów:

Radosław Płonka

ekspert BCC ds. prawa gospodarczego
Płonka Ozga Adwokaci i Radcowie Prawni
tel. 501 177 515
e-mail: radoslaw.plonka@bcc.org.pl

Joanna Torbé

ekspertka BCC ds. prawa pracy i ubezpieczeń społecznych
partner zarządzający w Kancelarii Adwokackiej Joanna Torbé i Partnerzy
tel. 792 244 012
e-mail: joanna.torbe@bcc.org.pl

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC
tel. 602 571 395, 22 58 26 113
e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club powstał pod koniec XX w., w 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych a siedziby rozlokowane są w blisko 250 miastach. Na terenie całej Polski działają 22 łóże regionalne. Do BCC należą przedstawiciele wszystkich branż, międzynarodowe korporacje, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, firmy telekomunikacyjne, najwięksi polscy producenci, uczelnie wyższe, koncerny wydawnicze i znane kancelarie prawne. Członkami Klubu są także prawnicy, dziennikarze, naukowcy, wydawcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom, jest ustawowym członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliński. Kontakty prasowe: https://www.bcc.org.pl/strefa_eksperta/kontakty-do-ekspertow, więcej: <https://www.bcc.org.pl/> oraz <https://www.facebook.com/businesscentreclub>

PEŁNE WYNIKI BADANIA OPINII ORAZ PROPZYCJE PRZEDSIĘBIORCÓW

1. Czy skorzystaliście już Państwo z rozwiązań pomocy w ramach Tarczy Antykryzysowej?

57,5% - nie

45,5% - tak

2. Z jakiej formy wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej Państwo już skorzystaliście? [można wskazać więcej niż jedną odpowiedź]

64% - zwolnienie z opłacania składek ZUS na 3 miesiące

20% - dopłaty do pensji pracowników w wysokości 40% przeciętnego wynagrodzenia w razie obniżenia wymiaru czasu pracy

16% - przesunięcie terminu płatności zaliczek na podatek dochodowy od wypłacanych wynagrodzeń w marcu i kwietniu 2020 r.

12% - dopłaty do pensji pracowników za czas przestoju ekonomicznego w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę plus składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy od przyznanych świadczeń, czyli 1 533,09 zł

12% - świadczenie postojowe dla zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych i samozatrudnionych

8% - zwolnienie z opłaty prolongacyjnej w decyzjach o odroczeniu lub płatności w ratach podatku i zaległości podatkowych

8% - przedłużenie ważności zezwolenia na pracę i oświadczenia dla cudzoziemców

4% - dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń/prowadzenia działalności na podstawie umowy ze starostą

0% - skrócenie dobowego i tygodniowego odpoczynku

0% - możliwość stosowania równoważnego systemu czasu pracy

0% - bardziej korzystne zasady rozliczania straty za 2020 r. od dochodu za 2019 r.

0% - obniżenie o 90 proc. czynszów najemców lokali i tzw. wysp w galeriach handlowych, dopóki obiekty te mają zakaz normalnego funkcjonowania

0% - bardziej korzystne warunki gwarancji de minimis zabezpieczenia spłaty kredytu obrotowego lub inwestycyjnego z BGK

3. Czy zastosowane instrumenty w ramach Tarczy Antykryzysowej są dla Pani/Pana wystarczającym wsparciem?

12,8% - tak

87,2% - nie

4. Czy instytucje regionalne wdrażają instrumenty stworzone przez ustawy rządowe?

44,4% - tak

55,6% - nie

5. Czy administracja przyznaje pomoc w oparciu o oświadczenie

54,3% - tak

45,7% - nie

6. Czy administracja nadal żąda dodatkowych dokumentów?

45,7% - tak

54,3% - nie

7. Jak długo oczekujecie Państwo na pozytywne rozpatrzenie swojego wniosku?

41,8% - do dwóch tygodni

29,1% - ponad miesiąc

25% - do miesiąca

4,1% - kilka dni

0% - do tygodnia

8. Jakie bariery napotykać Państwo we wnioskowaniu o pomoc przewidzianą w Tarczy Antykryzysowej i efektywnym skorzystaniu z niej? [można wskazać więcej niż jedną odpowiedź]

88,6% - niejasność przepisów

42,9% - nadmiar biurokracji

40% - brak wsparcia ze strony urzędników

34,3% - uznaniowość decyzji

14,3% - inne – proszę wpisać jakie

Co rząd powinien zrobić, abyście Państwo mogli efektywnie skorzystać ze wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej?

- ✓ Jasno określać przepisy.
- ✓ Odblokować urzędy.
- ✓ Ograniczyć biurokrację, szybciej reagować na wnioski, rozjaśnić kryteria.
- ✓ Zlikwidować uznaniowość. Jest za duże pole do interpretacji. Ludzie boją się korzystać ze wsparcia bo boją się że będą musieli je zwracać lub narażają się na kontrole w przyszłości. Rząd powinien jasno określić warunki! Bez żadnych możliwości różnych interpretacji. Jeśli pożyczka 5.000 z PUP ma warunek utrzymania działalności 3 miesiące od jej uzyskania to nie może być żadnych innych wątpliwości, że ktoś np. wskaże iż przedsiębiorca ma takie same przychody jak np. w styczniu, nie notuje spadku. Ale może mieć utratę płynności! Tego PUP już nie rozważa.
- ✓ Zaufać przedsiębiorcom i później ich z tego ewentualnie rozliczyć - tak jak to zrobiono w Niemczech.
- ✓ mniej biurokracji, więcej zaufania do przedsiębiorców.
- ✓ Określić strategię dla branży w której działamy tj. dla energetyki.
- ✓ Wdrożyć tarczę również dla średnich i dużych firm.
- ✓ Zmienić przepisy w zakresie okresu służącego do obliczania spadku przychodów, bo w pierwszych miesiącach pandemii nie do końca ten spadek jest widoczny.
- ✓ Zawiesić podatki, przyspieszyć zwrot VAT na rachunek bieżący.
- ✓ Równo traktować najemców i wynajmujących w lokalach użytkowych powyżej 2000 m², dzisiaj całe ryzyko i koszt leży po stronie wynajmującego. Najemca nie ma obowiązku wnosić żadnych opłat pomimo zajmowania nadal lokalu.
- ✓ Przyznawać pomoc w oparciu o ryzyko wystąpienia spadku obrotów do wystania pracowników na postojowe na przykładzie rozwiązań niemieckich czy austriackich obecnie wprowadzane w Czechach i na Słowacji.
- ✓ Bezwarunkowo wypłacać wsparcie, bez np. zgody pracowników.
- ✓ Wesprzeć bezwarunkowo branże narażone na postój lub spadek wydajności, aby polskie firmy po kryzysie nie były osłabione i mogły konkurować z firmami z innych krajów, gdzie wsparcie jest bezwarunkowe.
- ✓ Zlikwidować art. 22 ustawy dot. rejestracji umów o dzieło po 1 stycznia 2021 r.
- ✓ Rozszerzyć zakres pomocy na większe firmy. Zwolnić z płacenia ZUS także średnie i duże przedsiębiorstwa.
- ✓ Najlepszym rozwiązaniem dla rynku byłoby całkowite przejęcie przez ZUS zasiłków chorobowych od pierwszego dnia absencji pracownika oraz wprowadzenie ogólnej zasady, że pierwszy dzień chorobowego jest niepłatny z wyjątkiem wypadków i pobyków szpitalnych.